

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Информација о монетарним и фискалним кретањима

ДЕЦЕМБАР 2021. ГОДИНЕ

НОВИ САД, ФЕБРУАР 2022. ГОДИНЕ

Садржај

I Општи преглед монетарних и фискалних кретања	2
II Монетарна кретања	3
Референтна каматна стопа НБС	3
Каматне стопе.....	4
Токови капитала из иностранства.....	6
Курс динара	7
Кредити	7
III Фискална кретања	11
Фискални резултат опште државе	11
Фискални резултат опште државе по нивоима власти	13
Јавни дуг опште државе и централног нивоа власти	14
Извор података	16

I Општи преглед монетарних и фискалних кретања

Међугодишња инфлација је у јануару 2022. износила 8,2%, док је на месечном нивоу износила 0,8%. Просечна инфлација у 2021. години износила је 4,0%.

Референтна каматна стопа је у фебруару 2022. задржана на нивоу од 1,0%, што је најнижи ниво референтне каматне стопе у режиму циљања инфлације, који је Народна банка Србије успоставила у децембру 2020. године.

Девизне резерве су на крају децембра 2021. године износиле 16,5 млрд евра, што је готово исти ниво као на крају претходног месеца (за 1,4 млн евра више него у новембру).

Просечна каматна стопа на нове динарске кредите привреди је у децембру 2021. износила 3,0%, док је просечна каматна стопа на евроиндексиране кредите и кредите у еврима привреди износила 2,4%.

Просечна каматна стопа на нове динарске кредите становништву износила је 8,3% у децембру 2021. године, док је просечна каматна стопа на евроиндексиране кредите и кредите у еврима становништву у децембру 2021. године износила 3,4%.

Просечна каматна стопа на нове орочене депозите привреде је у децембру 2021. износила 1,7% на нове динарске депозите, односно 0,5% на нове девизне депозите.

Динарска штедња становништва је у претходне три године забележила снажан, који је настављен и у 2021. години када је повећана за 11,1 млрд динара (тј. 12,0%), достигавши ниво од скоро 104 млрд динара. Просечна каматна стопа на штедњу становништва у динарима је у децембру 2021. износила 2,0%, а на девизну штедњу 0,8%.

Услови финансирања државе и приватног сектора остали су повољни и подржавају кредитне активности, која доприноси опоравку привреде од кризе изазване пандемијом коронавируса.

Фискални дефицит на нивоу опште државе је у 2021. години износио 259,4 млрд динара (4,2% БДП-а), а примарни фискални дефицит 150,7 млрд динара. Остварени резултат је бољи од планираног за 0,7% БДП, односно 45,1 млрд динара.

На крају децембра 2021. године јавни дуг опште државе достигао је ниво од 57,5% БДП-а. Јавни дуг централног нивоа власти је износио 30,1 млрд евра, односно 56,9% БДП-а.

Према речима Министарства финансија, у средњорочном периоду очекује се смањење нивоа дефицита и враћање на резултат близак билансу, уз пад јавног дуга на 53,8% БДП-а у 2024. години.

У наредној години планирани дефицит је 3,0% БДП-а.

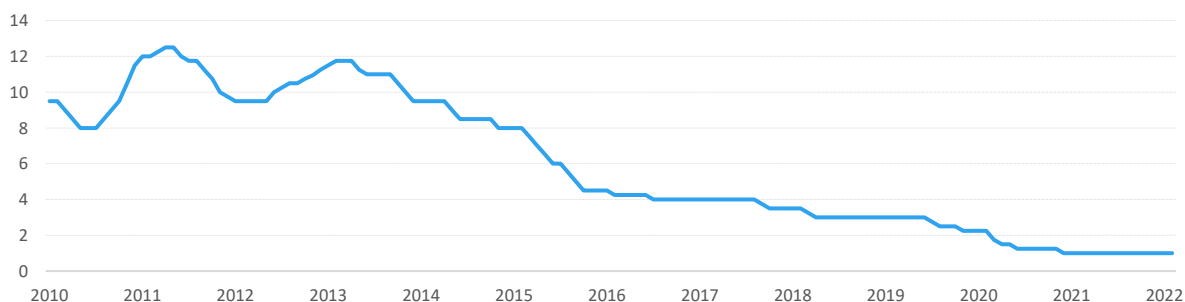
II Монетарна кретања

Међугодишња инфлација је у јануару 2022. године износила 8,2%, док је на месечном нивоу износила 0,8%. Просечна инфлација у 2021. години износила је 4,0%.

Референтна каматна стопа НБС

У фебруару 2022. године, Народна банка Србије (НБС) је задржала референтну каматну стопу на нивоу од 1,0%. Доносећи овакву одлуку, НБС је узела у обзир да постојећи монетарни оквир омогућава поштравање монетарних услова и без промене референтне каматне стопе, затим повећане трошковне притиске у међународном и домаћем окружењу и потребу да се утиче на инфлациона очекивања тржишних субјеката и ограничи секундарни ефекти на цене осталих производа и услуга, као и то да је инфлација и даље у највећој мери вођена факторима на страни понуде, пре свега вишим ценама енергената и хране и да ће се у хоризонту монетарне политике инфлација наћи у границама циља, близу централне вредности циља.

Референтна каматна стопа НБС, фебруар 2022. године (у %)

Обавезна резерва је важан инструмент монетарне политике и у децембру 2021. године је износила 2,5 млрд евра и 247,3 млрд динара, за 0,1 млрд евра, односно 3,6 млрд динара више него у новембру.

Девизне резерве су на крају децембра 2021. године износиле 16,5 млрд евра (16.454,4 млн евра), и биле су готово непромењене у односу на стање у новембру (за 1,4 млн евра више него у новембру). Повећање бруто девизних резерви НБС у децембру остварено је по основу девизне обавезне резерве услед уобичајених активности банака крајем године (299,5 млн евра), као и по основу девизних кредита у нето износу од 93,8 млн евра, а нето прилив остварен је и по основу донација (55,3 млн евра). Увећању девизних резерви допринело је и ефикасно управљање девизним резервама и позитиван нето ефекат тржишних фактора (укупно 14,7 млн евра). Наведени приливи су компензовали нето одливе по основу активности НБС на међубанкарском девизном тржишту (280,0 млн евра), по основу плаћања девизних обавеза Републике Србије (у укупном износу 130,2 млн евра) и нето одливе по осталим основима (51,7 млн евра).

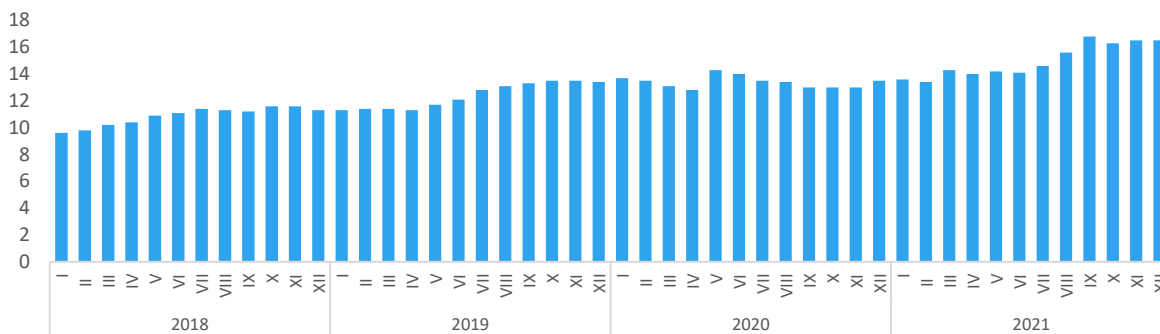
Током 2021. године девизне резерве повећане су за 3,0 млрд евра, чиме је додатно ојачана отпорност домаћег финансијског система на потресе из међународног окружења.

НБС је на међубанкарском девизном тржишту у децембру 2021. нето продала 205,0 милиона евра, у највећој мери као резултат појачане тражње за девизама увозника енергената, док је у 2021. години НБС допринела даљем увећању девизних резерви и нето је купила 645,0 милиона евра.

У односу на децембар 2020. године, девизне резерве су на крају децембра 2021. биле веће за 3 млрд евра или 22,0%.

Кретање девизне резерве, децембар 2021. године (у млрд евра)

Обим реализоване трговине девизама на међубанкарском девизном тржишту у децембру 2021. године износио је 926,1 млн евра и био је за 224,9 млн евра већи него у претходном месецу. У 2021. години, у међубанкарској трговини реализовано је укупно 6.923,3 милиона евра.

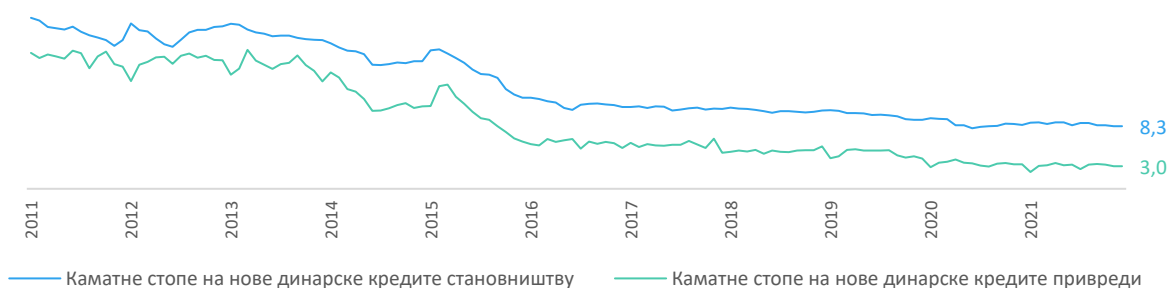
Каматне стопе

Услови финансирања државе и приватног сектора остали су повољни и подржавају раст кредитне активности. Каматне стопе на државне Хов крећу се и даље око својих минимума, као и каматне стопе на кредите приватном сектору.

Просечна каматна стопа на нове динарске кредите привреди је у децембру 2021. године износила 3,0%, и била је мања за 0,2 п.п. у односу на новембар. Забележено је повећање каматне стопе на кредите за обртна средства (за 0,3 п.п. на 3,1%), док су каматна стопа на динарске инвестиционе кредите (4,2%) и остале некатегорисане динарске кредите (2,5%) биле мање у односу на новембар (за 0,02 п.п. и 0,5 п.п. респективно).

Каматна стопа на новоодобрене динарске кредите становништву у децембру 2021. године износила је 8,3% и била је непромењена у односу на новембар. Највише су биле просечна каматна стопа на динарске готовинске кредите становништву (8,6%, за 0,3 п.п. мања него у новембру), затим следи каматна стопа на остале некатегорисане динарске кредите (7,0%) и стамбене динарске кредите (6,9%, за 0,5 п.п. у односу на новембар). Просечна каматна стопа на нове потрошачке динарске кредите становништву износила је 1,5% у децембру 2021. године.

Каматне стопе на новоодобрене динарске кредите становништву и привреди, децембар 2021. (у %)

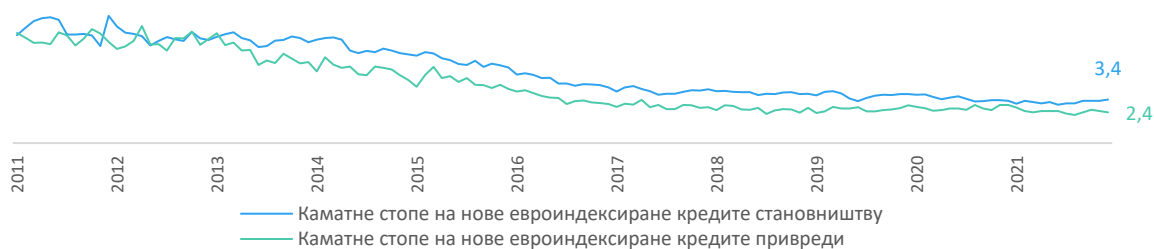

Просечна каматна стопа на евроиндексиране кредите и кредите у еврима привреди у децембру 2021. године је износила 2,4%, за 0,1 п.п. мање у односу на новембар 2021. Смањена је просечна каматна стопа на инвестиционе кредите (за 0,1 п.п. на 2,9%) и остале некатегорисане динарске кредите индексиране у еврима (за 0,1 п.п. на 2,1%). Повећање каматне стопе забележили су кредити за обртна средства (за 0,14 п.п. на 2,4%) и кредити за увоз (за 0,1 п.п. на 1,6%).

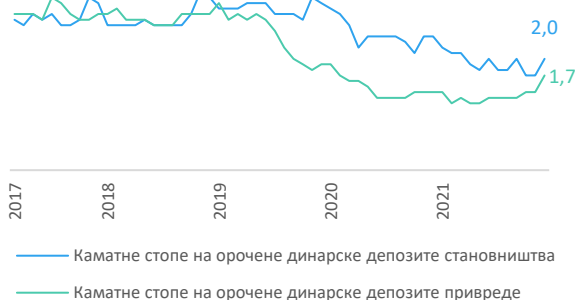
Просечна каматна стопа на евроиндексиране кредите и кредите у еврима становништву је у децембру 2021. године износила 3,4% и била је већа у односу на новембар за незнатних 0,05 п.п. Непромењене у односу на претходни месец биле су просечна каматна стопа на стамбене кредите у еврима и евроиндексиране стамбене кредите становништву (2,6%), просечна каматна стопа на нове потрошачке кредите становништву у еврима или евроиндексиране (4,3%) и просечна каматна стопа на готовинске кредите становништву у еврима или евроиндексиране (3,1%). Просечна каматна стопа на остале некатегорисане евро или евроиндексиране кредите била је мања за 0,1 п.п. у односу на новембар и износила је 6,5% у децембру 2021. године.

Каматне стопе на новоодобрене евроиндексиране и евро кредите становништву и привреди, децембар 2021. (у %)

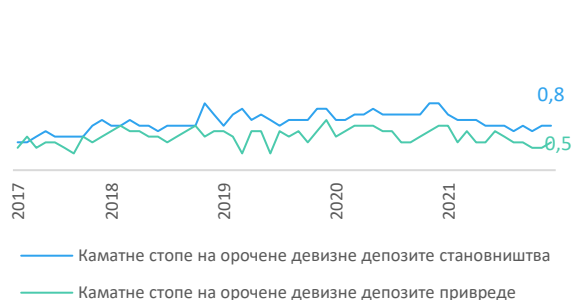

Просечна каматна стопа на штедњу становништва у динарима је у децембру 2021. износила 2,0% (за 0,3 п.п. више него у новембру), а на девизну штедњу је износила 0,8% и била је непромењена у односу на новембар. Просечна каматна стопа на нове орочене депозите привреде је износила 1,7% на динарске депозите у децембру 2021. године (за 0,3 п.п. већа у односу на новембар), односно 0,5% на девизне депозите привреде (за 0,1 п.п. више него у новембру).

Каматне стопе на орочене динарске депозите становништва и привреде, децембар 2021. (у %)

Каматне стопе на орочене девизне депозите становништва и привреде, децембар 2021. (у %)

Премија ризика Србије остала је ниска и релативно стабилна од другог полугодишта 2020. године. Поред оптимизма око вакцина, томе су допринеле и мере економске политике у Србији донете као одговор на кризу, као и опоравак домаће економске активности.

Агенција Moody's је у марту 2021. повећала кредитни рејтинг Србије на Ба2 са стабилним изгледима, док је **Fitch потврдио кредитни рејтинг Републике Србије на нивоу ББ+**, уз стабилне изгледе за његово даље повећање. **Агенција Standard & Poor's потврдила је рејтинг Србије на ББ+ у децембру 2021,** при чему је побољшала изгледе за даље повећање рејтинга са стабилних на позитивне. На овакву одлуку су утицали снажан привредни раст Србије и показан висок степен отпорности домаће економије на шок изазван пандемијом. Позитивна одлука је посебно значајна ако се има у виду да је донета упркос продуженом трајању пандемије, поремећајима у глобалним ланцима снабдевања и неизвесности на светском робном и финансијском тржишту.

Кредитни рејтинг Србије, децембар 2021. године

	Рејтинг	Датум	Активност
<i>Standard & Poor's</i>	ББ+ / позитивни изгледи	10.12.2021.	потврђен рејтинг
<i>Fitch Ratings</i>	ББ+ / стабилни изгледи	25.02.2022.	потврђен рејтинг
<i>Moody's Investors Service</i>	Ба2 / стабилни изгледи	12.03.2021.	повећан рејтинг

Токови капитала из иностранства

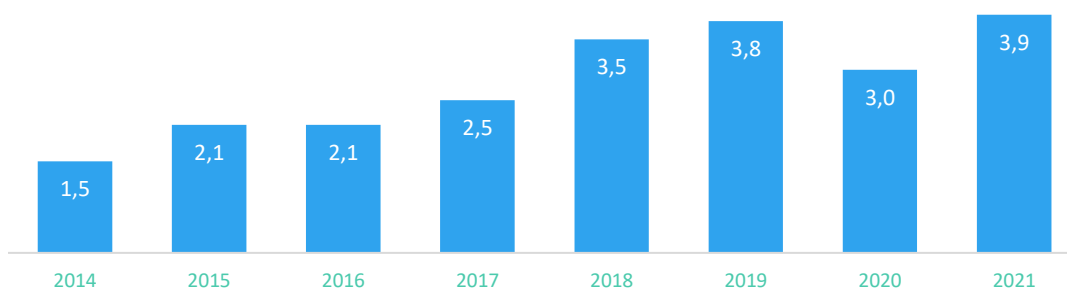
Макроекономска и финансијска стабилност, уз структурне реформе, створиле су повољан амбијент за стране директне инвестиције (СДИ) у Србији, које су секторски и географски диверсификоване и доприносе расту запослености и извозном потенцијалу земље.

Од укупно 13,6 млрд евра СДИ у последње три године, 7,8 млрд евра је усмерено у разменљиве секторе, а од тога 3,5 млрд евра у прерађивачку индустрију. Сектори прерађивачке индустрије са највећим приливом СДИ (металска, ауто, прехранбена, гуме) бележе снажан раст запослености, производње и извоза. Србија је привукла око 60% укупних СДИ у регион Западног Балкана.

СДИ у Србији су и географски диверсификоване, с растућим учешћем земаља из азијско-пацифичког региона поред ЕУ. У периоду 2019-2021. највећи део прилива СДИ је и даље потицао из земаља ЕУ (око 57%), али уз растуће учешће азијских земаља, пре свих Кине/Хонг-Конга (око 15%), као и из САД и европских земаља ван ЕУ попут Русије, Турске и Швајцарске.

Прилив СДИ у Републику Србију у 2021. години износио је рекордних 3,9 млрд евра (нето 3,6 млрд евра).

СДИ у Републици Србији, 2014-2021. (млрд евра)

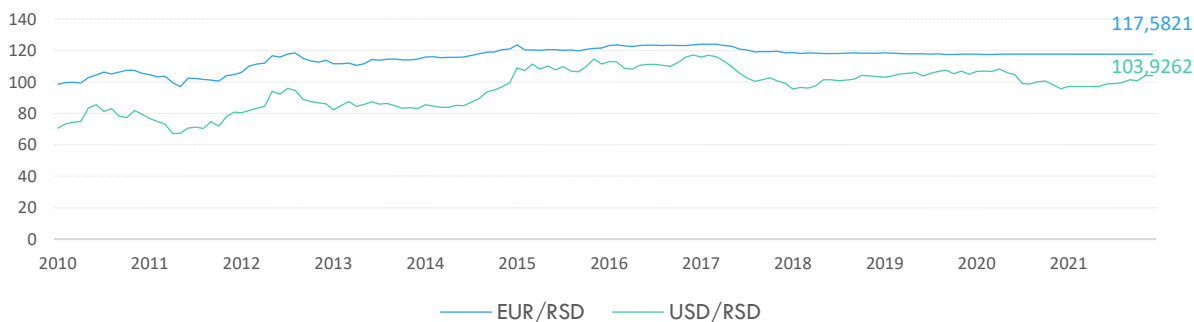

Курс динара

Стабилно кретање курса динара према еврџ настављено је и током 2021. и 2022. У већем делу 2021. године преовладавали су апрецијацијски притисци, као резултат повољних платнобилансних кретања. Депрецијацијски притисци били су присутни крајем 2021. у највећој мери услед сезонски повећане тражње за девизама домаћих предузећа који су **увозници енергената**. Иако је крајем године реаговала претежно на страни продаје девиза, НБС је на нивоу 2021. године била нето купац девиза у износу од 645 млн евра.

У децембру, као и од почетка 2021. године, вредност динара према еврџ била је готово непромењена, упркос расту неизвесности на међународном финансијском тржишту (**децембар 2021, крај периода: 1 EUR=117,5821 RSD; 1 USD=103,9262 RSD**). Томе је допринела НБС обезбеђујући банкама потребну девизну ликвидност у условима смањене понуде девиза. НБС је на међубанкарском девизном тржишту у децембру нето продала 205,0 млн евра, у највећој мери као резултат појачане тражње за девизама увозника енергената, док је у 2021. години НБС допринела даљем увећању девизних резерви и нето је купила 645,0 млн евра.

Кретање курса динара према еврџ и према долару, децембар 2021 - крај периода

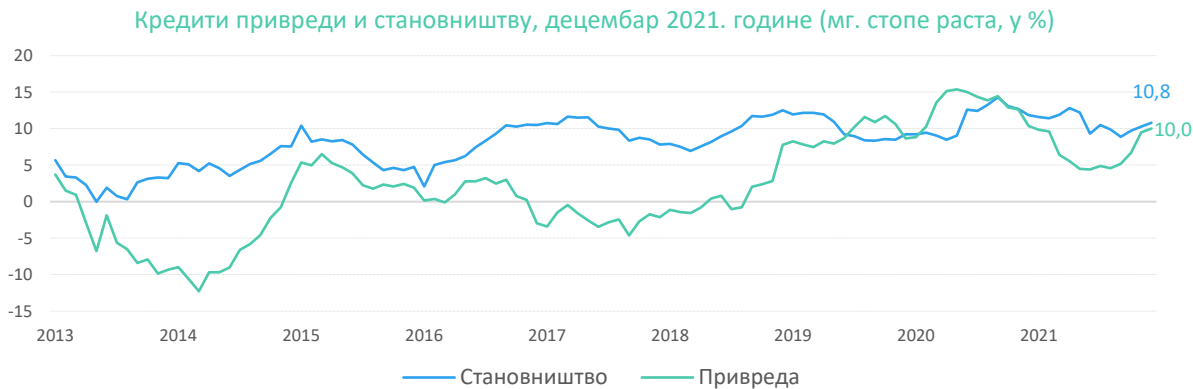
Кредити

Услови финансирања државе и приватног сектора остали су повољни и подржавају раст кредитне активности, која доприноси опоравку привреде од кризе изазване пандемијом коронавируса.

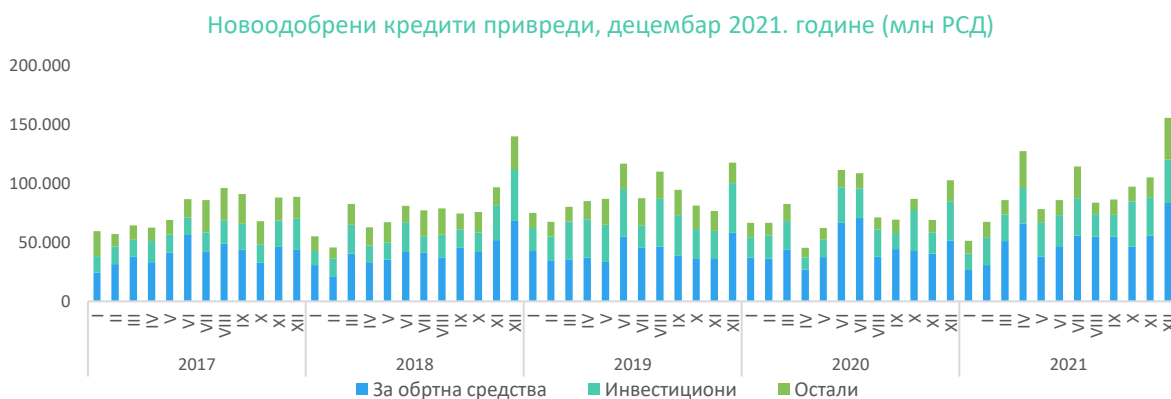
Структура кредита у 2021. остала је повољна са становишта доприноса привредном расту. Раст кредита води: **финансирање обртних средстава и инвестиција код привреде, и стамбени кредити код становништва.**

Укупни домаћи кредити су у 2021. години остварили раст од 9,9%, чиме су четврту годину заредом остварили готово двоцифрену стопу раста. Раст домаће кредитне активности резултат је раста економске активности и повољних услова финансирања, што се одразило на повећано кредитирање посебно сектора привреде.

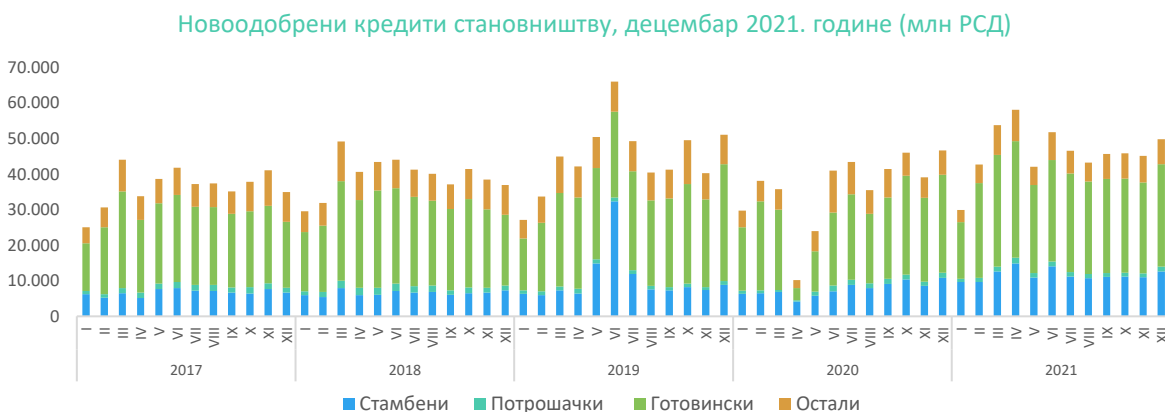
Већи допринос укупној кредитној активности у 2021. потекао је од кредита привреди у поређењу са кредитима становништву. **Инвестициони кредити су у децембру 2021. чинили 41,7% укупних кредита привреди, а учешће кредита за ликвидност и обртна средства је износило 46,3%, уз подршку кредита из гарантних шема. Кредити одобрени микро, малим и средњим предузећима чинили су 67% укупних кредита привреди у децембру 2021. године.**

Обим новоодобрених кредита привреди у децембру 2021. године износио је 155,2 млрд динара, што је за 51,4% више него у децембру 2020. године, а за 48,0% више него у новембру 2021. Највећи део тих кредита односио се на кредите за обртна средства (53,6%), док су инвестициони кредити чинили 23,8% новоодобрених кредита привреди у децембру 2021. године. Укупан износ новоодобрених кредита привреди у 2021. години износио је 1.136,1 млрд динара, што је за 20,9% више него претходне 2020. године.

Обим новоодобрених кредита становништву је у децембру 2021. године износио 49,7 млрд динара, што је за 6,7% више него у децембру 2020. године, а за 10,3% више него у претходном новембру месецу. Међугодишњем повећању највише је допринело повећање новоодобрених стамбених и готовинских кредита, за 16,3% и 4,6%, респективно, док је обим новоодобрених потрошачких кредита смањен за 5,9% мг. Готовински кредити су чинили више од половине новоодобрених кредита становништву у децембру 2021. године (58,0%).

Макроекономска стабилност доприноси процесу динаризации. НБС подстиче процес динаризации кроз обезбеђење ниске и стабилне инфлације, очување релативне стабилности девизног курса, унапређење у области управљања девизним ризиком у приватном сектору и другим мерама. Влада Републике Србије доприноси динаризации пореском политиком и развојем тржишта динарских ХоВ - **учешће дуга у РСД повећано је са 2,5% (2008) на 28,5% у децембру 2021.**

Динаризация депозита привреде и становништва повећана је за 20,9 п.п. у односу на крај 2012. године, те је у децембру 2021. године износила 40,3%. Динаризация пласмана сектору привреде и становништва је у децембру 2021. износила 38,3% (за 10,3 п.п. више у односу на крај 2012).

Динаризация пласмана становништву имала је последњих година изражен тренд раста, као резултат снажног пада динарских каматних стопа, ниске и стабилне инфлације и мера које НБС предузима у циљу подршке процесу динаризации - са 35,1% (2012) на 54,6% (децембар 2021).

Динарска штедња становништва је у претходне три године забележила снажан раст (22% у 2018, 31% у 2019. и 17% у 2020), који је настављен и у 2021. години, када је повећана за 11,1 млрд динара (тј. 12,0%), достигавши ниво од скоро 104 млрд динара. Такво кретање штедње говори у прилог поверења грађана у финансијску и ценовну стабилност, с обзиром на то да је раст штедње остварен у условима кризе изазване пандемијом и повећане аверзије према ризику.

Укупни банкарски кредити на дан 31. децембра 2021. године износили су 3,1 млрд динара, што у односу на 31. децембар прошле године представља повећање од 9,7%, а у односу на претходни месец повећање од 1,2%.

Стање дуга по банкарским кредитима, децембар 2021. године (у млн РСД)

Корисник кредита	31.12.2020.	30.11.2021.	31.12.2021.	Индекс	
	1	2	3	4(3/1)	5(3/2)
Правна лица	1.605.519	1.725.075	1.750.590	109,0	101,5
Предузетници	63.545	69.106	69.814	109,9	101,0
Становништво	1.200.415	1.318.244	1.327.944	110,6	100,7
Укупно	2.869.479	3.112.425	3.148.348	109,7	101,2

У Србији се одржава адекватна структура активе банкарског сектора. Аверзија према ризику током криза довела је до интензивнијег инвестирања у ХоВ, чије се учешће након 2015. године стабилизовало и на крају децембра 2021. године износило је 16,6% нето активе банкарског сектора.

Упркос историјски ниским каматним стопама на депозите, присутна је **стабилност депозита становништва и привреде** у структури финансирања, са учешћем од 46% и 30% у укупним обавезама на крају децембра 2021. године, респективно.

Спровођење мера за решавање NPL¹, заједно са растом кредитне активности, довело је до значајног побољшања квалитета портфолија банака. Учешће NPL-а је у марту благо повећано, али је и даље знатно испод преткризног нивоа. **На крају децембра 2021. године учешће NPL-а у укупним кредитима износило је 3,5%.** Основни канали смањења NPL-а били су наплата, отпис и уступање (продаја) трећим лицима.

¹ NPL (non performing loans) – проблематични кредити.

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Проблематични кредити *NPL*, децембар 2021. године

	Укупни кредити (млрд ЕУР)	Бруто <i>NPL</i> (млрд ЕУР)	Учешће <i>NPL</i> у укупним кредитима (%)
Привредна друштва	11,2	0,3	2,9
Физичка лица	11,7	0,5	4,0
Предузећа у стечају	0,1	0,1	95,8
Остало	2,9	0,0	0,0
Укупно	25,9	0,9	3,5

Очекује се да ће даљи раст кредитне активности и опоравак привреде, подржани мерама НБС, допринети наставку опадајућег тренда *NPL* показатеља.

Банке у Србији поседују значајне резерве капитала, што им омогућава да се успешно носе са кредитним ризиком, чак и у случају претпостављеног најпесимистичнијег сценарија у стрес тестовима. **Капитализованост банкарског сектора одликује и солидна структура у којој око 95% чини најквалитетнији основни акцијски капитал.** Високу солвентност банкарског сектора потврђује и показатељ левериџа² који је у регулаторни оквир Републике Србије уведен регулативом Базел III и чија је вредност на крају септембра 2021.³ износила 11,5%.

Банкарски сектор у Србији одликује и висока ликвидност, чији показатељи се константно крећу на нивоима знатно вишим од регулаторних минимума (**ликвидна средства чинила су 37,3% укупне активе банкарског сектора у Србији на крају децембра 2021. године**). О стабилној структури финансирања и ликвидности банкарског сектора говори и **однос кредита и депозита клијената који је на крају децембра 2021. године износио 83,5%.**

² Левериџ рацио се обрачунава као количник основног капитала и износа изложености банке, и исказује се као проценат.

³ Последњи податак.

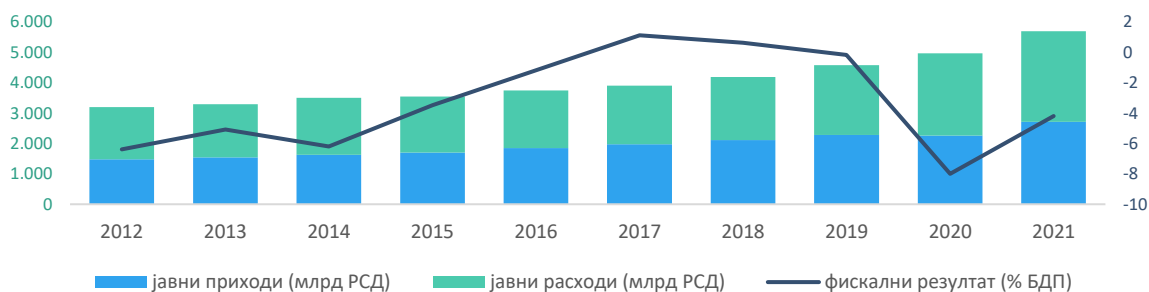
III Фискална кретања

Фискални резултат опште државе

Србија је у годинама пре пандемије била елиминисала фискални дефицит, а државне инвестиције достигле су близу 5,0% БДП-а. Виши дефицит у 2020. години (8,0% БДП-а) настао је као последица виших расхода због пакета мера подршке привреди и становништву и набавке медицинске опреме.

У 2021. години је забележен дефицит од 259,4 млрд РСД (4,2% БДП-а), што је значајно ниже у односу на ниво који је пројектован Фискалном стратегијом (4,9% БДП-а).

Консолидовани јавни приходи, јавни расходи и фискални резултат опште државе, 2012-2021.

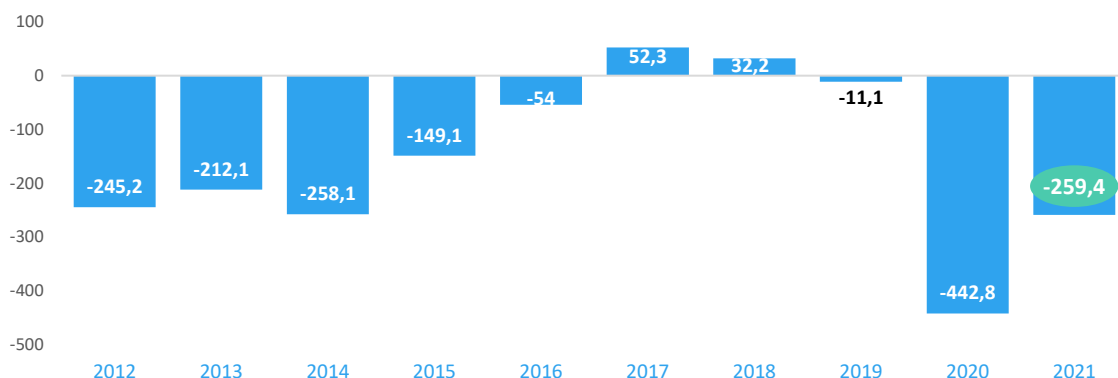

На дефицит у 2021. у великој мери је утицао нови пакет фискалних мера подршке привреди у износу од 2,2 млрд евра (4,2% БДП-а). Наиме, позитивни ефекти претходног програма економске подршке пренели су се и на почетак 2021. године, али продужено деловање пандемије, са неизвесним временским трајањем, условило је потребу за новим пакетом подршке привреди и становништву. Уз то, капитални расходи су у 2021. износили 7,5% и у наредним годинама се очекује њихово задржавање на сличном нивоу.

Пакет мера за подршку привреди и становништву у 2021. години	%БДП
Директна подршка приватном сектору	
Директна подршка приватном сектору – 3 месеца 50% минималне зараде свим предузетницима, микро, малим, средњим и великим предузећима	0,8
Директна помоћ хотелима у градским срединама	0,0
Директна секторска подршка – угоститељство, туристичке агенције, хотели и rent a car агенције	0,1
Самостални уметници	0,0
Директна секторска подршка – сектор превозника путника у друмском саобраћају и аутобуских станица – 600 € по аутобусу	0,0
Укупно	1,0
Мере за очување ликвидности приватног сектора	
Продужење постојеће гарантне шеме за подршку економији током кризе COVID-19	1,0
Успостављене нове гарантне шеме за подршку најугроженијим секторима/предузећима	1,0
Укупно	1,9
Остале мере	
Фискални подстицај – подстицање домаће тражње	1,2
Бонус за вакцинацију	0,1
Укупно	1,3
Процена утицаја фискалних мера	2,3
Укупан пакет мера	4,2

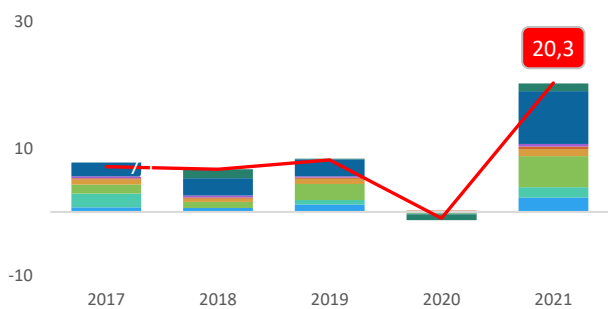
Фискални резултат опште државе, 2012-2021. (млрд РСД)

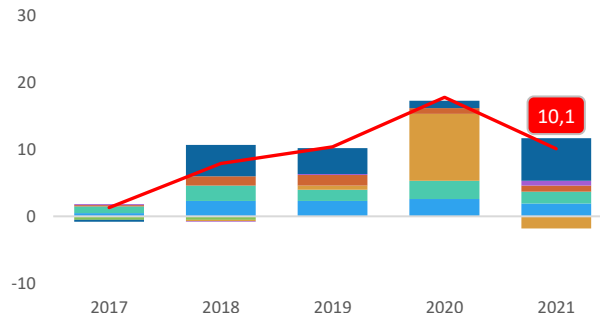
У 2021. години, у структури консолидованих прихода опште државе, као и до сада, доминирају социјални доприноси (31,8%), затим приходи од пореза на додату вредност (24,3%) и приходи од акциза (12,2%). Потом непорески приходи и донације (10,8%), приходи од пореза на доходак грађана (9,4%) и пореза на добит правних лица (5,9%). У 2021. години, у структури прихода опште државе најмање су заступљени приходи од царина (2,3%). У структури консолидованих расхода опште државе, у 2021. години, доминирају расходи за запослене (21,2%) и расходи за социјална давања, пре свега пензије (20,5%).

У 2021. години приходи консолидованог биланса опште државе су остварили раст од 20,3% номинално, односно 15,6% реално (услед боље наплате социјалних доприноса), док су расходи остварили раст од 10,1% номинално, односно 5,9% реално.

Доприноси годишњој стопи раста јавних прихода, 2017-2021.

Доприноси годишњој стопи раста јавних расхода, 2017-2021.

Непорески приходи и донације	Доприноси	Расходи за запослене	Робе и услуге
Остали порески приходи	Царине	Камате	Субвенције
Акцизе	ПДВ	Пензије	Социјална давања
Порез на добит	Порез на доходак	Капитални расходи	Укупно стопа раста

У 2022. години је предвиђен дефицит од 3,0% БДП-а и његово враћање у средњем року на ниво од 1,0% БДП-а.

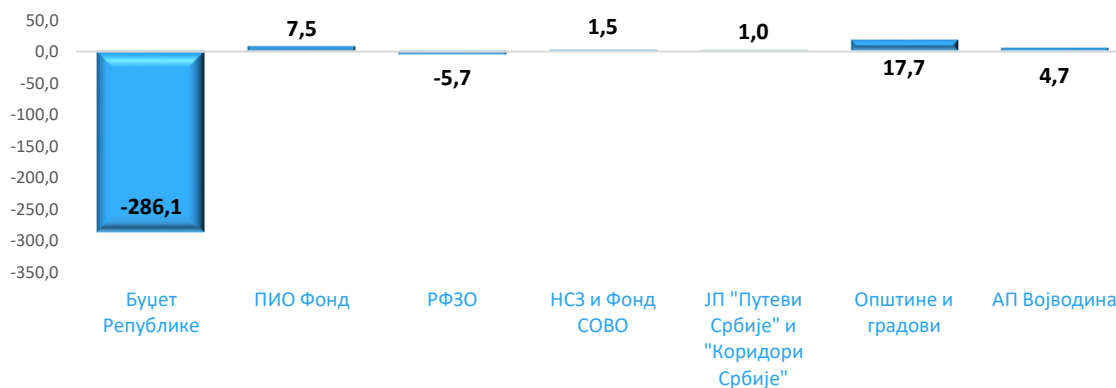
Фискални резултат опште државе по нивоима власти

У 2021. години, посматрано по нивоима власти, **фискални суфицит** је забележен у билансима општина и градова (17,7 млрд динара), АП Војводине (4,7 млрд динара), НСЗ-а и Фонда СОВО⁴ (1,5 млрд динара), ПИО Фонда (7,5 млрд динара) и предузећа за изградњу путне инфраструктуре ЈП „Путеви Србије“ и „Коридори Србије“ (1,0 млрд динара), док је у билансу Буџета Републике забележен **дефицит** од 286,1 млрд динара, као и билансу РФЗО (-5,7 млрд динара).

*у млрд динара

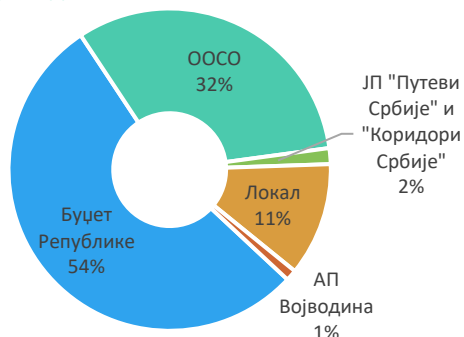
Консолидовани биланс државе по нивоима власти, јануар - децембар 2021. године	Сектор државе	Централни ниво државе	Буџет Републике	ПИО Фонд	РФЗО	НСЗ	Фонд СОВО	ЈП „Путеви Србије“ и „Коридори Србије“	Локални ниво државе	Општине и градови	АП Војводина
	-259,4	-281,8	-286,1	7,5	-5,7	1,5	0,1	1,0	22,5	17,7	4,7

Консолидовани резултат опште државе по нивоима власти, 2021. године

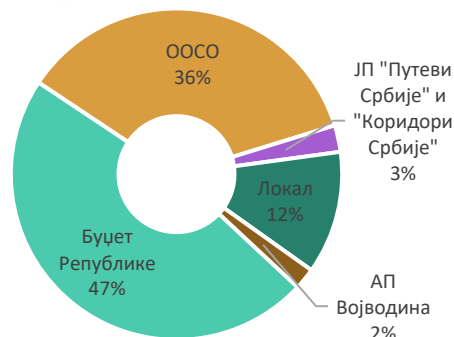

Посматрано по нивоима власти, у републички буџет се слива највећи део јавних прихода (54%), док, поред Републике (47%), у јавним расходима значајно учешће имају и организације обавезног социјалног осигурања - ООСО (36,0%).

Структура консолидованих јавних прихода по нивоима власти, 2021.

Структура консолидованих јавних расхода по нивоима власти, 2021.

⁴ Фонд за социјално осигурање војних осигураника (Фонд СОВО).

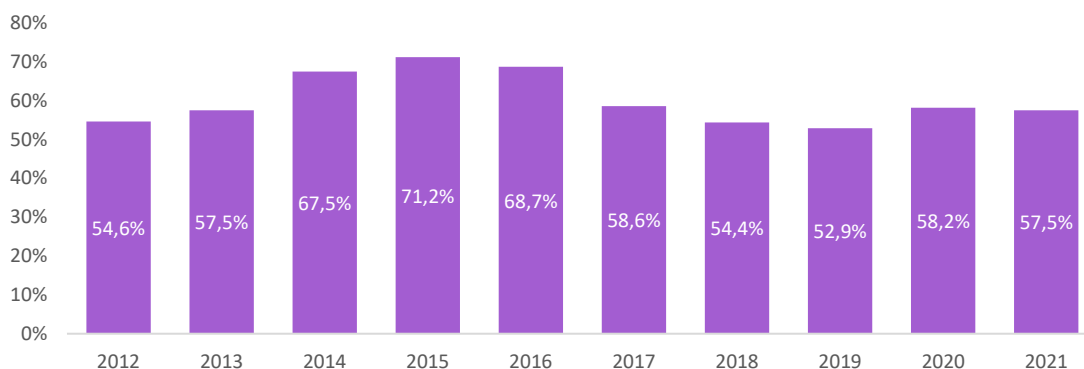

У 2021. години остварен је дефицит републичког буџета у износу од 286,1 млрд динара (4,6% БДП-а). Остварени резултат бољи је од плана предвиђеног октобарским ребалансом буџета за 18,4 млрд динара (0,3% БДП-а). Приходи су остварени у износу од 1.465,4 млрд динара, од чега су порески приходи износили 1.291,9 млрд динара (88,6%). Највећи део пореских прихода односи се на уплату ПДВ-а (у износу од 658,9 млрд динара, тј. 51,0%) и акциза (у износу од 330,0 млрд динара, тј. 25,5%). Непорески приходи остварени су у износу од 156,6 млрд динара, а прилив донација је износио 16,9 млрд динара. С друге стране, **расходи су извршени у износу од 1.751,4 млрд динара**. Током 2021. године је настављен темпо убрзане реализације капиталних инвестиција, које су у 2021. износиле 373,6 млрд динара. Расходи за запослене су у 2021. износили 326,8 млрд динара, камате су исплаћене у износу од 106,9 млрд динара, а трансфери ООСО 196,2 млрд динара. **Само у децембру 2021. је остварен дефицит републичког буџета у износу од 136,5 млрд динара** (у децембру 2020. године дефицит је износио 84,3 млрд динара).

Јавни дуг опште државе и централног нивоа власти

Подршка привреди и становништву у условима пандемије утицала је на повећање јавног дуга, који је и даље под контролом, испод Мاستришког критеријума од 60% БДП-а. **На крају 2021. године јавни дуг опште државе износио је 57,5% БДП-а.**

Јавни дуг опште државе, децембар 2021. године (% БДП-а)

Учешће јавног дуга централног нивоа власти у БДП-у на крају 2021. године износило је 56,9%, што је ниже у односу на ниво који је пројектован Фискалном стратегијом (57,3%). У односу на новембар исте године, јавни дуг централног нивоа власти у децембру 2021. године повећан је за 27,9 млрд динара и износио је 3.543,2 млрд динара (30,1 млрд евра).

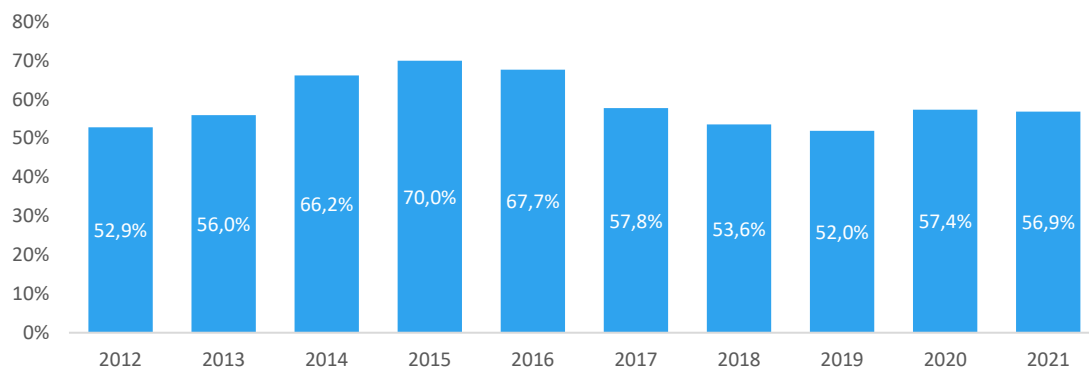
До раста јавног дуга током децембра 2021. године је дошло услед емисија динарских државних хартија од вредности у износу од 35 млн динара и повлачења средстава по основу пројектних зајмова у износу од 44,5 млрд динара. Током месеца децембра отплаћене су обавезе у износу од 16,5 млрд динара.

У децембру 2021. године је извршен превремени откуп седмогодишње динарске државне обвезнице која доспева у јулу 2023. године у укупном износу од 3,45 млрд динара, као и дванаестоипогодишње динарске државне обвезнице која доспева у августу 2032. године у укупном износу од 3,1 млрд динара.

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Јавни дуг централног нивоа власти, децембар 2021. године (% БДП-а)

Упркос кризи, очекује се да се јавни дуг врати на силазну путању у наредним годинама (53,8% БДП-а у 2024), уз даље ослањање на динарске и евро деноминване ХоВ и смањење валутног ризика.

Извор података

1. Народна банка Србије, https://nbs.rs/sr_RS/index/
2. Удружење банака Србије, <https://www.ubs-asb.com/>
3. Министарство финансија Републике Србије, <https://www.mfin.gov.rs/>
4. Управа за јавни дуг Републике Србије, <http://www.javnidug.gov.rs/>

